

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การแปรรูปสตรอปเบอร์รี่ของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอแม่ริม
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายโกมินทร์ สายสนิท

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ
นายพัฒน์กร ยาวินชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การแปรรูปสตรอปเบอร์รี่ของกลุ่มแม่บ้านในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการแปรรูปสตรอปเบอร์รี่ของกลุ่มแม่บ้าน ต้นทุนและผลตอบแทนของการแปรรูปสตรอปเบอร์รี่และศึกษา ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆในการแปรรูปสตรอปเบอร์รี่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านผู้แปรรูปสตรอปเบอร์รี่ในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 กลุ่มจาก 2 ตำบล คือ กลุ่มแม่บ้านม่วงคำ กลุ่มแม่บ้านโป่งแยงนอก ตำบลโป่งแยง กลุ่มแม่บ้านทุ่งหัวช้าง ตำบลลริมใต้

การดำเนินการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านผู้แปรรูปสตรอปเบอร์รี่ของอำเภอแม่ริม เกิดจากการรวมกลุ่มของแม่บ้านเกษตรกรที่ปลูกสตรอปเบอร์รี่ หรือกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่ที่ปลูกสตรอปเบอร์รี่มารวมกลุ่มกันโดยความสมัครใจ โดยมีวัตถุประสงค์นำผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพ ผลผลิตที่เหลือจากการจำหน่ายสดมาแปรรูป เพิ่มมูลค่าของผลผลิต เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เสริมโดยมีสมาชิกมากที่สุด 12 คน น้อยที่สุด 2 คน ด้านการจ้างแรงงานกลุ่มแม่บ้านใช้แรงงานภายในกลุ่มหรือจ้างแรงงานในหมู่บ้านอัตราค่าจ้างแรงงานจะได้รับค่าจ้างสูงสุด 150 บาท ต่ำที่สุด 80 บาท ด้านการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ ในการส่งเสริมการแปรรูปได้รับจากกรมวิชาการเกษตร

สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ริม องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และภาคเอกชน ด้านผลิตภัณฑ์ที่ทำการแปรรูป ได้แก่ น้ำสตอเบอร์รี่ สตอเบอร์รี่อบแห้ง แยมสตอเบอร์รี่ ลูกอมสตอเบอร์รี่ ด้านตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ กลุ่มแม่บ้านจะจำหน่ายที่โรงแปรรูป บริเวณพื้นที่ปลูก งานเทศกาลต่างๆ หรือสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

การแปรรูปสตอเบอร์รี่ของกลุ่มแม่บ้านทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแม่บ้านม่วงคำ กลุ่มแม่บ้านโป่งแยงนอก กลุ่มแม่บ้านทุ่งหัวช้าง ได้นับการส่งเสริมจากสำนักงานเกษตรอำเภอแม่ริม โดยการนำของเจ้าหน้าที่เคหะกิจการเกษตร อำเภอแม่ริม นำสมาชิกกลุ่มแม่บ้านมาฝึก และอบรมการปฏิบัติที่ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแต่ละกลุ่มใช้สูตรแปรรูป ส่วนผสม ขั้นตอนวิธีการทำที่คล้ายคลึงกัน แต่มีต้นทุนและผลตอบแทนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับ ราคาวัตถุดิบในการแปรรูป ราคาส่วน ค่าแรงงาน ภาชนะบรรจุราคาจำหน่ายต่อหน่วยของแต่ละกลุ่มหมู่บ้าน ในการแปรรูป กลุ่มแม่บ้านม่วงคำ นำสตอเบอร์รี่มาหมักกับน้ำในถุงพลาสติก 1-2 วัน กลุ่มแม่บ้านโป่งแยงนอกจากจะนำสตอเบอร์รี่มาต้มให้สุกก่อนที่จะแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่างๆ

ปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้าน เกิดจากการขาดแคลนแรงงาน ตลาดจำหน่ายสินค้า เงินทุนหมุนเวียน ส่วนปัญหาในด้านการแปรรูป เกิดจากผลผลิตไม่เพียงพอ ผลผลิตไม่มีคุณภาพ ส่วนผสมบางชนิดมีราคาแพง โดยทางกลุ่มแม่บ้านได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากลุ่มให้ดีขึ้น โดยต้องการให้กลุ่มมีสมาชิกเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนและแรงงานในการทำงานเพิ่มขึ้น กลุ่มแม่บ้านบางกลุ่ม ต้องการสร้างโรงงานแปรรูปและเพื่อขอเครื่องหมายอนุญาตจากองค์การอาหารและยา ต้องการให้ทางราชการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าทางการเกษตรเพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าของกลุ่มแม่บ้าน

Independent Study Title	Strawberry Processing of Housewife Group, Mae Rim District , Chiang Mai Province	
Author	Mr. Komin Saisanit	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee:		
	Asst. Prof. Dusdee Nalampang	Chairman
	Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member
	Mr. Patakorn Yawichi	Member
	Asst. Prof. Prateep Kochsila	Member

Abstract

The objectives of this research were to study Strawberry Product Processing by Housewives Group of Mae Rim District, Chiang Mai province, to study the strawberry product preservation ,to study the assets and income of strawberry processing, and to investigate the problem and suggestion in the strawberry processing. Populations studied were 3 strawberry products manufacturing Housewives Groups form 2 tambol, there were Muang Cham Housewife Group, Pong Yang Nog Housewives Group in Tambol Pong Yang , Toong Hua Chang Housewife Group in Tombol Rim Tai.

The program of establishing housewives voluntarily teamed to produce strawberry product in Mae Rim district conducted by grouping themselves, between the housewives who have planted strawberry. The low-grade as well as surplus strawberry have been used as raw materials for processing to increase value added of the products. By these consequences, those housewives could earn additional incomes. The government and private sectors in Northern ,Reqinal Agri. Ext. Office, Chiang Mai Agricultural Office, Mae Rim Agricultural Office, Sub – District Administration Organization, Chiang Mai University also joined hand in this project by rendering some assistance regarding the processing technique. The products of the project have been quoted as strawberry juice, dried strawberry, strawberry jam and strawberry candy.As for

marketing strategy, products have been sold by those housewives at the processing plant in the growing areas and at food fairs as well as at some tourist spots.

The processing activities of three Housewives Groups in three groups namely - Mange Khum Housewife Group, Pong Yang Nog Housewife Group, Toong Hua Chang Housewife Group, were all supported by Mae Rim Agricultural Office, Agricultural Home Economic officers of Mae Rim district have taken those housewives to trained at Food Science & Technology Department, Faculty of Agro-Industry, Chiang Mai University. Each group of the housewives who have joined in the training of how to process the product has similar processing formulas, ingredients, processing steps while the rate of returns of each group was different from the others. The differences depended upon the price of raw material, labor costs, packages, retail prices of each group.

Problems regarding the activities of those groups were quoted as lacking of labor, marketing the products, and circulating cash. Some problems were regarded as lacking of raw materials and the low qualitative materials and some ingredients were expensive. The groups have suggested some ideas that could improve the groups as recruit more members to raise fund for these activities. Some groups intended to improve the processing plants in order to ask for certifications from Food and Drug Organization. and they also wanted the government to create Agricultural Central Market for them to distribute their products.